

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

De Conversatione Apostolica - A Curatoribus Animarum piè & fructuosè instituenda ; Complectens varios & solidos modos juvandi & consolandi diversorum Statuum Personas afflictas, præcipuè aegras & captivas ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1680

§. 5. Quæ industriæ in hac Visitatione adhibendæ sint.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49274](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49274)

§. V.

Quæ industriæ in hac Visitatione adhibendæ sint.

I. VTharum industriarum necessitatem tantò facilius apprehendat Operarius, ante omnia præclarum istud S. Gregorij hom. 17. in Evang. monitum considerare debet: *Considerandum nobis est, fratres charissimi, ut qui unâ eademque, votum & exhortationis non sufficit simul cunctos admonere, studeat singulos, in quantum valet, instruere, & privatis locutionibus edificare. Debemus namque pensare, quod à Domino sanctis affectu postolis dicitur, per Apostolos nobis. Vos estis sal terra. Si igitur sal sumus, condire mentes Fidelium debemus. Vos igitur, qui Pastores estis, pensate, quia animalia Dei pascitis, de quibus profecto animalibus DEO per Psalmistam dicitur: Animalia tua habitabunt in ea. Et sæpe videmus, quod petra salis brutis animalibus antepositur, ut ex eadem salis petra lambere debeant, & meliorari. Quasi ergo inter bruta animalia petra salis; debet esse Sacerdos in populis. Curare namque Sacerdoti necesse est, quæ singulis dicat, qualiter unumquemque admoneat, ut, quisquis Sacerdoti jungitur, quasi è salis tactu æterna Vita sapore condiamur. Sal etenim non sumus, si corda audientium non condiamus.* Ex qua sententia facile apparet, quantam diligentiam & conatum adhibere debeat Operarius, ut in privatis allocutionibus suo muneri & obligationi satisfaciatur, atque ex iisdem debitum fructum reportare studeat; quem in finem sequentes industriæ ipsi non parum servient.

II. Prima ergo industria est, ut saluberrimum illud monitum à Rege Abimelech olim Saræ uxori Abraham datum gen. 2. sibi applicet, atque in recenti semper memoria habeat: *quocunque perrexeris, memento te deprehensum; à Deo sci- licet, Christo, & S. Angelo Custode tuo; quare, ut S. Bernardus in Ps. 90. salubriter monet, in omni angulo Angelo tuo (& ipsi Deo ac Christo in medio ipsius, & eorum, quibus cum loquitur, consistentibus, & quærentibus: quos sermones confertis ad invicem?) reverentiam habeat, neque audeat illis præsentibus, quod quovis alio homine præsentem facere vel dicere non auderet. Certè si, teste Seneca, magna pars peccatorum tollitur, si peccaturis testis assistat; dubitari non de-*

bet, Operarium, si tales & tam potentes testes sibi assistent praesentibus habeat, multò magis ab omni lapsu in peccatum praesentibus quoslibet iri, sicque cum veritate dictum cum Davide Ps. *quantum Providebam Dominum in conspectu meo semper, quoniam cunctis dextris est mihi, ne commovear.*

III. Altera industria est, ut pariter memoriae suae brevis imprimat verissimam illam, & saluberrimam Guidonis *an* tranquillitate animi sententiam: *Quidquid dixeris, memine* *to te morum tuorum chiographum exhibere.* Cum ergo ju *quâ* S. Augustinũ de doctr. Christ. sic Doctor bonam vitam elig *du* re debeat, ut etiam famam bonam non negligat; & ut id *l.* de viduit. bono ait, nobis necessaria sit vita nostra, *al* fama nostra; eò quòd, ut S. Hieronymus in c. 4. Matt. sap *ter* advertit, Opera salutis sine fama boni odoris non rel *ant*; meritò attendere summo opere debet Operarius, ut m *lo* loquatur, per quod vel minimam instrumenti tam necess *l.* imminutionem pati queat, sed potiùs juxta D. Petri epist *3.* monitum, Dominum Christum sanctificet in corde *(* lingua) suo paratur semper ad satisfactionem omni pos *ratione* de ea, quæ in ipso est, spe, cum timore & modestia *co* scientiam habens bonam, ut in eo, quod detrahunt ipsi, *co* fundantur, qui calumniantur bonam ipsius in Christo *co* versationem.

IV. Tertia industria est, ut certò sibi persuadeat, de *con* conversatione perinde dici posse, quod S. Hieronymus in *ep* ad Heliod. de conversatione Episcopi dixit: *domus Episc* *Et conversatio quasi in speculo posita, Magistra est publica* *disciplina. Quidquid fecerit (vel dixerit) id sibi omnes imita* *dumputant.* Hinc enim non parùm excitabitur, ut cave *ne* ne quemquam facto vel verbo scandalizet, & per hoc *tem* bilem illam Christi Servatoris comminationem incur *re* *Va hominì, per quem scandalum venit. Expedit ei, ut susce* *datur mola asinaria in collo ejus, & demergatur in profu* *dum.* Matt. 18. aut illam S. Bernardi in quad. serm. *Non* *Sedetur graviolem ab eo Christus sustinere persecutionem,* *suggestione maligna, exemplo pernicioso, scandali occasi* *pervertit animos, quam à Iudao, qui sanguinem suum suu*

V. Quarta tandem industria est, ut cautionem à S. Fran *isco* scò Xaverio, teste Turfellino l. 6. c. 12. ejusmodi Operari *prae*

listen præscriptam sedulo observet: Apud eos, quibuscum versaris, æser quosvis Amicos & Familiares ita semper te geras, ut si ali- Pl. quando futuri sint inimici. Hæc cogitatio lascivientem li- nientiam vitâ facile cohibebit, ut ne quid familiaritate & a- micitia proæctus offendas: simulque talis cautio illos in ve- nia breccundiam adducet, sine ulla causa tibi amicitiam renuncii- onis andi. Quæ doctrina ut tantò efficacior sit, proderit alteram nem quoque cautionem suprà ex vita S. Ignatii allatam jungere, go ju quâ dicebat, eâ consideratione verbum quodvis esse proferen- m eli- dum, ac si certò ad multorum aures esset perventurum.

§. IV.

Quæ pericula in Visitatione Apostolica de- clinanda sint.

I. Q uàm periculosa sit hæc Visitationis Apostolicæ fun- ctio, sapienter S. Ignatius advertit, qui, ut in vita l. 5. c. 11. Ribadeneira testatur, dicere solebat, pulcherrimum quidem esse munus, & Operariorum proprium, versandi cum hominibus familiariter, & agendi; sed illud, quò plùs habet utilitatis, si rectè fiat; eò etiam plùs periculi habere, si ine- pte peragatur. Nam, ut moratus sermo, & modesti, pruden- tisque hominis assiduus alios ad Christum maximè allecat, & invitat, ita præcipitis atque inconsiderati usus à sancto plerumque proposito avertit, & offensio contrahitur, ex quo quærebatur utilitas. Multas proinde cautiones censebat ad- hibendas, ut illud munus officij utiliter exerceretur, quas quidem ipse exemplo magis tradebat, quàm verbo. Ego ta- men triplicem potissimum adhibendam existimo, in triplici scilicet periculo declinando.

II. Quorum primum est, ne in familiari ejusmodi visita- tione paulatim sinistra intentio & affectus carnalis subintrat, sicque illud Thomæ Kempensis l. 1. c. 15. verificetur: *Sape videtur esse charitas, & est magis carnalitas.* Et ut S. Tho- mas Aquinas opusc. 61. c. 31. loquitur, *nonnunquam Ami- citia, quæ sine vitio naturaliter, & spiritualiter inchoatur, subintrante vitio carnaliter terminatur.* Sicut enim in pesti- lentibus locis sensim attractus aer latentem corporis morbum injicit; sic in prava consuetudine ac conversatione, maxima nobis